

עוד ויפגע במקום - דבכרי פיוסים הם. שבא השמש הקדוש אל הלכנה, בעלה אל אשתו. מכאן שלא ראוי לבעל לבא לאשה אם לא היתה בדכרי פיוסים לפיטה, שפתיב ויפגע במקום, ואחר כך וילן שם. פשהיה בא יעקב מחרן, מה פתוב? ויפגעו בו. שלחה היא לפייס אותו לבא אליה.

ויאמר יעקב כאשר ראם. מהו כאשר ראם? אלו מלאכי היום. ומלאכי הלילה היו, ונתפסו ממנו, ואחר כך נתגלו לו. ולכן כאשר ראם, פתוב מחנה אלהים זה. מכאן שהיו אלו של היום, ואלו של הלילה. באלו של הלילה פתוב מחנה אלהים, ובאלו של היום פתוב בהם זה. ולכן ויקרא שם המקום ההוא מחנים, שתי מחנות. ועכשו מחנות קדושים ראיתי פאן. אשרי הדרך שבאתי לכאן.

אמר רבי שמעון, מאן דפתח פתח פתח יאמר. אמר רבי אלעזר, שנינו, כל מי שאומר תהלה לך ביום שלש פעמים, הוא בן העולם הבא. והרי נתבאר הטעם. אם בגלל פרנסה ומזון של כל העולמות - פעמים הם בכל יום, בבקר ובערב, שכתוב (שמות טז) בנת ה' לכם בערב בשר וגו'. למה שלש פעמים בכל יום? אלא שנים למזון בני אדם ושל כל העולם, ואחד לתת חזק לאותו מקום שידי פתוחות.

ושני מזונות אלו משנים זה מזה, וכלם שלשה מזונות פתובים כאן: (תהלים קמח) ואתה נותן להם את אכלם בעתו - זה מזון העשירים, שנותן אכל רב בעתו. הרי אחד. שנים - שכתוב ומשביע לכל חי רצון, זה מזון

הו ויפגע במקום, מלי פיוסין איהו. דאתא שמשא קדישא לגבי סיהרא, בעלה לגבי אתתא. מכאן דלא יאות לבעל למיתני לגבי אתתא, אי לא הוי במלי פיוסין לפייסא לה. דכתיב ויפגע במקום, ולבתר וילן שם. פד הוה אתי יעקב מחרן, מה כתיב, ויפגעו בו, שדרת היא לפייסא ליה, למיתני לגבה.

ויאמר יעקב כאשר ראם. מאי כאשר ראם. אליו מלאכין דיום, ומלאכין דלילה הוו, ואתפסיו מניה, ולבתר אתגליין ליה. ועל דא כאשר ראם, פתיב מחנה אלהים זה. מהכא דהו אליו דיממא, ואליו דליליא. אינון דליליא כתיב בהו, (דף רכ"ו ע"א) מחנה אלהים, ואינון דיממא, פתיב בהו, זה. ועל דא ויקרא שם המקום ההוא מחנים. תרין משריין. והשתא משריין קדישין חמינא הקא. זכאה ארחי דאתינא הקא. (דף רכ"ו ע"א).

אמר רבי שמעון, מאן דפתח פתחא יימא. אמר רבי אלעזר, תנינן, פל מאן דאמר תהלה לך ביום תלת זמנין, איהו בר עלמא דאתי. והא אתמר טעמא. אי בגין פרנסה ומזונא דכל עלמין, תרין זמנין אינון בכל יומא בצפרא ובפנייא, דכתיב, (שמות טז) בנת ה' לכם בערב בשר וגו', אמאי תלת זמנין בכל יומא. אלא תרין למזונא דבני אינשי ודכל עלמא. וחד למיהב תוקפא לההוא אתר דפתיחו ידי.

ותרין מזונין אליו משניין דא מן דא, וכלהו תלת מזוני כתיבי הקא, (תהלים קמח) ואתה נותן להם את אכלם בעתו, דא מזונא דעתירי, דיהיב מיכלא סגי בעתו, הא חד. תרין, דכתיב ומשביע לכל חי רצון, דא מזונא דמספני, דאינון שבעין מרצון, ולא מגו מיכלא סגי. תלת דכתיב פותח את ידך,

דא תוקפא ליהווא אַתר, ובפתיחו דידוי, נפקא רצון ושבעא לכלא.

תו הכי אוליפנא, דלא איהו אלא תרי זמני, בגין מזונא ופרנסה בכל יומא. דאלין חיובא על בר נש. ואי אמר יתיר, לאו בגין חובה איהו, אלא בגין שבחא גו תשבחן דזמירות דדוד מלכא. (ס"א דנפיק דיו דקודשא בריך הוא וברוך ושבעים מרצון ועל דא לאו חיובא הוא אלא תרי זמני ביומא ושבחה איהו לקודשא בריך הוא לתת לו זמירות דדוד מלכא) מאי טעמא. בגין דפרנסה לא חזי למשאל אלא בתר צלותא ופרנסה דמאריה. מלכא ייכול בקדמיתא ולבתר ייכלון עבדוי.

הדא הוא דכתיב, (שיר השירים ה) באתי לגני אחתי כלה אכלתי יערי עם דבשי שתיתי ייני עם חלבי, לבתר אכלו רעים. אכלתי יערי, דא צלותא דמיושב. עם דבשי דא קריאת שמע. אכלתי יערי דא צלותא דמיושב, ההוא יער (דף רכ"ו ע"ב) לבנון, יוצר אור (ס"א משרתים) והאופנים וחיית הקדש, (פולם קדושים) כל הגני אקרונ יער אילנין ונציבין דביה. עם דבשי דא קריאת שמע, דאיהו מתיקו דכלא, בכמה צופין ומתיקין.

שתיתי ייני, דא צלותא, דמעומד, מטיבו (ס"א משיכו) דיינא עלאה דאתנטר. ודא בשלש ברכות ראשונות. עם חלבי, אלין אינון שלש ברכות אחרונות, ואתפלילן אלין באלין. עד פען מיכלא דמלכא. לבתר דאכל מלכא, אכלו רעים לעילא, שתו ושכרו דודים לתתא.

ועל דא לית חיובא דמזונא אלא לבתר צלותא. בצלותא דמנחה (בערב) קודם צלותא מאי טעמא. בגין דעד לא אשתבח דינא קשיא, בעוד דאנפין דמלכא נהירין, יימא תהלה

(בערב) לפני התפלה. מה הטעם? משום שעד שלא נמצא דין

העניים, שהם שבעים מרצון ולא מתוך אכל רב. שלשה - שכתוב פותח את ידך, זהו חזק לאותו מקום, ובפתיחת ידיו יוצא רצון ושבע לכל.

עוד כף למדנו, שאינו אלא פעמים בשביל מזון ופרנסה בכל יום, שאלו חיוב על האדם. ואם אמר יתיר, לא בגלל חובה הוא, אלא בשביל שבח תוך תשבחות של זמירות דוד המלך. (שיצא ידיו של הקדוש ברוך הוא ומברך ושבעים מרצון, ועל זה אין חיוב הוא אלא פעמים ביום, ושבח הוא לקדוש ברוך הוא לתת לו זמירות של דוד המלך) מה הטעם? משום שפרנסה לא ראוי לשאל, רק לאחר התפלה ופרנסת רבונו. המלך יאכל בתחלה, ואחר כך יאכלו עבדיו.

זהו שכתוב, (שיר השירים ה) באתי לגני אחתי כלה [וגו'] אכלתי יערי עם דבשי שתיתי ייני עם חלבי, אחר כך אכלו רעים. אכלתי יערי - זו תפלת מישב. עם דבשי - זו קריאת שמע. אכלתי יערי - זו תפלת מישב, אותו יער לבנון, יוצר אור (משרתים) והאופנים וחיית הקדש (כלם קדושים), כל אלה נקראים יער עצים ונצבים שבו. עם דבשי - זו קריאת שמע, שהיא מתיקות הפל, בכמה צופים ומתוקים.

שתיתי ייני - זו תפלת מעמד, מהטוב (משיכה) של יין עליון המשמר, וזה בשלש ברכות ראשונות. עם חלבי - אלה אותן שלש ברכות אחרונות, וכלולים אלו באלו. עד כאן מאכל המלך. לאחר שאכל המלך - אכלו רעים למעלה, שתו ושכרו דודים למטה.

ורבן אין חיוב של מזון אלא לאחר התפלה. בתפלת מנחה קשה בעולם, בעוד שפני המלך